

noget frem —, vil hans Dom blive kasseret. Men jeg kan desuagtet gaa med til at give indskrænkende Bestemmelser med Hensyn til Dommere af en bestemt Grund: fordi jeg tror, at efterhaanden vil man komme til at besætte Dommerembederne paa en anden Maade end nu. Naar man nu vil tjene sine Sporer som Dommer, skal man først tage en fin juridisk Eksamen. Naa, det betyder jo ogsaa noget, i det mindste tro vi Jurister det. Saa skal man til at manuducere, altsaa opdrætte yngre Jurister, naar man vil have Folk, der skulle kunne sætte sig ind i alle mulige Forhold i det praktiske Liv, og det er ganske klart, at det ikke vilde være af Vejen, hvis man, som en af de foregaaende Talere sagde, kunde stille som Betingelse, at vedkommende skulde have været inde i praktiske Forhold, før han blev Dommer. Man kunde naa det paa den Maade, at man lod det være en Betingelse for at være Dommer, at man havde været Retsfuldmægtig eller Sagfører i nogle Aar. Men ganske vist maa man ikke glemme, at naar man vil have Dommerstanden rekruteret fra Sagførerstanden, vil der behøves ganske andre Lønninger, end Dommerne nu have. Det, en Sagfører kan opnaa uden at have et uhyre stort Arbejde og uden at have praktiseret i uhyre mange Aar, kan man ikke i Dommerstanden opnaa selv i de sidste Poster, paa de bedst-lønnede Pladser. ]

Imidlertid kunde jeg godt gaa med til, at man forbød Dommerne at have noget som helst Bierhverv, men det forekommer mig rigtignok, at det, man allerførst maa forbyde dem, er at have noget som helst lønnet Statshverv. Det var Grundlovens Mening, at vi skulde skabe en Dommerstand, der var uafhængig af Administrationen, og det har den gjort sig Uejlighed for ved mange Bestemmelser. Jeg ved heller ikke bedre, end at man siden har gjort sit Bedste for at holde Dommerstanden uafhængig i denne Henseende. Det er det mest fordærlige for Dommerstanden, hvis Dommerne ere afhængige af Regeringen. Hvilke Ulykker det fører til, kan man se i mange Lande. Naar man da vil holde Dommerstanden fri for al Mistanke for at være afhængig af nogen og holde det grundlovsmæssige Grundlag,

maa det være saaledes, at Dommerne ikke maa have noget som helst andet Embede eller anden Stilling, som forlenes dem af Regeringen. Hvis man i Forbindelse dermed vilde sige, at de maa ej heller have Ordener eller Rang og saadant noget, skulde det være mig velkomment; det tror jeg ogsaa vilde tjene til at hæve dem. Jeg kan godt gaa med til saadanne Bestemmelser for Dommerstandens Vedkommende, thi der, mener jeg, kan man ikke gøre nok for at afskære alle mulige Indvendinger, for at sige til alle Folk, at Dommerne ere ubetinget hævede over ethvert Hensyn til andet, end hvad der er ret eller retfærdigt i den givne Sag.

Jeg vender mig til andre Embedsmænd. Her er der foreslaaet en Forskel i Reglerne for de højere og de lavere — saaledes siger jeg for Kortheds Skyld, jeg ved jo godt, at man ikke korrekt kan udtrykke sig saaledes. Forskellen skulde da være den, at medens de lavere Embedsmænd kunne faa Tilladelse, skulde de højere ikke kunne faa det, i alt Fald i de allerfleste Tilfælde ikke. Jeg er af den Mening, som ogsaa en af de ærede foregaaende Talere har udtalt, at denne Tilladelse ikke vil faa meget at sige. Det vil være vanskeligt for en overordnet at nægte sin Tilladelse dertil. Det er vanskeligt at sige, hvad det egentligt er, der gives Tilladelse til. Jeg haaber, at der, hvis en saadan Tilladelse bliver given, i hvert Fald føjes til den, at Tilladelsen ikke berettiger vedkommende Embedsmand til at være fraværende i Kontortiden eller til at forsømme noget af sin Embedsgerning. Det er mig bekendt, at der er Embedsmænd, der have faaet Tilladelse til at udføre andre Hverv, og som derfor føle sig berettigede til at forlade Kontoret i Kontortiden for at deltage i disse Hvervs Udførelse. Det synes jeg er ganske uberettiget, og det synes jeg ikke, at Staten skulde finde sig i. Men medens jeg saaledes indrømmer, at denne Tilladelse ikke vil faa meget at sige undtagen i visse enkelte ulykkelige Perioder, hvor man har en eller anden voldsom, kraftig administrativ Spids, som benytter disse Tilladelser og Nægtelser af Tilladelse til at fremme sine særlige Magtplaner — hvilket jeg imidlertid ikke tror vil være almindeligt, og som altid, naar det finder Sted, vil straffe sig selv bagefter —, kan jeg ikke indrømme, at det er rigtigt, man her gaar frem overfor de højerelønnede. Jeg forstaar meget godt, at det ifølge den almindelige menneskelige Svaghed ikke kan